

Dorin CIUNCAN

DREPTUL PENAL AL AFACERILOR

Probleme teoretice, aspecte practice

Universul Juridic
București
-2012-

Editat de S.C. Universul Juridic S.R.L.

Copyright © 2012, S.C. Universul Juridic S.R.L.

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOTIT DE SEMNĂTURA ȘI
ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

CIUNCAN, DORIN

Dreptul penal al afacerilor / Dorin Ciuncan. - București :

Universul Juridic, 2012

Bibliogr.

ISBN 978-973-127-729-5

343:336(498)

REDAȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0731.121.218**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15; 0726.990.184**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

COMENZI ON-LINE,

CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%

ABREVIERI

alin.	- alineat
<i>Apud</i>	- după
ARRL	- Asociației Registrul Român de Lobby
art.	- articol
A.U.B.	- Analele Universității București
B.I.J.	- Buletin de Informare Juridică
B.N.R.	- Banca Națională a României
B. Of.	- Buletinul Oficial
Bul.jud.	- Buletinul jurisprudenței
C. Ap.	- Curtea de apel
CAAS	- Convenția de aplicare a Acordului Schengen
C.A.B., <i>Culegere</i>	- Dan Lupașcu, Niculina Alexandru, Luminița-Livia Zghimbea, Viorica Costiniu, Iulian Dragomir, Cristian Jipa, Risantea Găescu, Rodica Aida-Popa, <i>Culegere de practică judiciară a Tribunalului București, 1994-1997</i> , All Beck, București, 1998
CC	- Curtea Constituțională
Cas. II	- Înalta Curtea de Casație și Justiție, secția a II-a
C. Cass	- Curtea de casație franceză
C. civ.	- Codul civil
CEDH	- Curtea Europeană a Drepturilor Omului – Strasbourg
CEDO	- Curtea Europeană a Drepturilor Omului
<i>cf.</i>	- <i>confer</i>
cit.	- citat
C. pen.	- Cod penal
C. pr. pen.	- Codul de procedură penală
C.7	- Tribunalul Suprem, în compunerea prev. de art. 39 alin. (2) și (3) din legea de organizare judecătorească
CERS	- Comitetul European al Reglementatorilor de Valori Mobiliare (<i>Committee of European Securities Regulators</i>)
C.N.V.M.	- Comisia Națională a Valorilor Mobiliare
Col.	- colegiu
Compl. mil	- completul militar
Compl. 9	- Curtea Supremă de Justiție, în complet de nouă judecători
Crișu, <i>Rep.</i>	- C. Crișu, St. Crișu, <i>Repertoriu de practică și literatură juridică</i> , Argessis
crt.	- curent
CSJ	- Curtea Supremă de Justiție
CUI	- Codul unic de înregistrare
<i>Culegere</i>	- <i>Culegere de decizii</i> a curții de apel, tribunalului, Curții Supreme de Justiție

- Culegere (I, II, III...)* - T.M.B., *Culegere de practică judiciară penală pe anii 1990, 1991, respectiv 1992* Editura Șansa, București, 1991, 1992, 1993, ulterior C.AB., T.M.B., cu note V. Papadopol
- DCS - *Probleme de drept din deciziile Curții Supreme de Justiție*
- dec. - decizia
- DIAF - Departamentul pentru Lupta Antifraudă
- d.u.p. - dosar de urmărire penală
- ed. - ediția
- Ed. - Editura
- „Explicații...” - „Explicații teoretice ale Codului penal român” vol. I-IV de V. Dongoroz ș.a., Editura Academiei, București, 1969-1972
- I - Instrucțiuni
- Î.C.C.J. - Înalta Curte de Casație și Justiție
- I.G.P.R. - Inspectoratul General al Poliției Române
- ISU - Inspectoratul pentru Situații de Urgență
- îndrum. - îndrumare
- lit. - litera
- „J.N.” - „Justiția nouă”
- J.O. - *Journal Officiel* (francez)
- JOCE - Buletinul Oficial al Comunității Europene
- Jr. - junior
- jud. - judecătoria
- LARJ - Proiectul Legii pentru reforma justiției, 1999
- M.Of. - Monitorul Oficial al României
- M.P. - Ministerul Public
- O.I.M. - Organizația Internațională a Muncii
- OLAF - Oficiul European de Luptă Antifraudă din cadrul Comisiei Europene
- O. G. - Ordonanța de Guvern
- ORDA - Oficiul român pentru drepturile de autor
- O.U.G. - Ordonanță de urgență
- NSM - Normele de securitate a muncii
- PCAB - Parchetul Curții de Apel București
- PCAT - Parchetul Curții de Apel Timișoara
- pct. - punctul
- pen. - penal (ă)
- PC - părțile contractante
- PL - „Pro lege”
- P.R. - „Pandectele române”
- reg. - Regiunii, regional
- Probleme de drept...* - Ministerul Public, *Probleme de drept din activitatea practică a parchetelor*
- Repertoriu...* - V. Papadopol, Șt. Daneș, respectiv M. Popovici, *Repertoriu alfabetic de practică judiciară în materie penală pe anii 1969-1975, 1976-1980, respectiv, 1980-1985*
- Rev. dr. com. - Revista de drept comercial
- R.D.P. - Revista de drept penal

„Rev.jur.”	- Revista juridică
RRGI	- Registrul Reprezentanților Grupurilor de Interese din România
RRDP	- Revista română de drept penal
R.R.D.	- Revista română de drept
S.A.I.	- Sectorul Agricol Ilfov
R.A.	- regie autonomă
s.	- secția
S.C.	- societate comercială
SIJUR	- Materiale din banca de date a Consiliului Legislativ, Departamentul de informatică legislativă, tipărit și difuzat la instanțele judiciare de Ministerul Justiției
s.m.	- secția militară
s.pen.	- secția penală
<i>sqq</i>	- următoarele
S.U.	- Secțiile Unite
supra	- mai sus
T.	- tribunal
T.B.	- Tribunalul București
T.J.	- Tribunalul județean
T.m.	- Tribunalul municipiului
T.M.B.	- Tribunalul municipiului București
T.S.	- Tribunalul Suprem
vs	- <i>versus</i> , contra, împotriva

I. PARTEA GENERALĂ

În loc de restabilire a dreptului de proprietate, după 1989, în România a avut loc o redistribuire a proprietății.

1. Elemente economico-juridice de drept penal comercial. Privatizarea în România – evoluții legislative

Teoretic, transferul proprietății în cadrul procesului de privatizare necesită formularea de către instituțiile publice implicate a unei propuneri de a contracta, reprezentând primul pas pentru formarea acordului de voință.

Corelat cu metodele de privatizare aplicate de entitățile cu rol în privatizare, analizarea caracterului ofertei de vânzare implică o abordare diferențiată. Incidentele create de conținutul și termenul ofertei de vânzare au condus la modificări continue a legislației în domeniu. Astfel, dacă într-o primă redactare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 88/1997¹ inițierea procesului de vânzare acțiunii, prin oricare dintre metode, era realizată printr-o ofertă irevocabilă, valabilă cel puțin 30 de zile, dar nu mai mult de 180 de zile, ulterior normele de privatizare au suportat serioase nuanțări.

Problema care suscită, din punct de vedere juridic, un real interes este conținutul și caracterul ofertei de vânzare prin care entitățile mandatate de stat realizează transferul către economia privată a unor bunuri pe care le au în administrare. În funcție de răspunsul la aceste întrebări se poate realiza o analiză de legalitate a procedurilor aplicate frecvent de entitățile implicate în privatizare, constând în negocierea unor clauze contractuale cu adjucații (desemnați fie în urma licitației, fie prin aplicarea unei grile de punctaj pentru departajarea ofertelor scrise) prin care se modifică radical condițiile inițiale cunoscute de toți potențialii ofertanți din oferta publicată (avem în vedere negocierea ștergerii de datorii ale societății scoase la privatizare). De asemenea, în funcție de limitele mandatului atribuit comisiei care realizează vânzarea este posibilă realizarea unei aprecieri asupra limitelor până la care prețul de tranzacționare poate fi scăzut față de prețul de ofertă, pentru fiecare metodă și etapă în parte.

Inițial, vânzarea de acțiuni (gestionate de Fondul Proprietății de Stat) se făcea prin:

- a) ofertă publică de vânzare;
- b) negociere directă;
- c) licitație cu strigare sau în plic;
- d) certificate de depozit emise de bănci de investiții pe piața de capital internațională;
- e) orice combinație a metodelor de mai sus.

Vânzarea se face pe baza raportului dintre cerere și ofertă, la prețul de piață, indiferent de metoda de privatizare utilizată, în baza unui raport de evaluare, fără a exista un preț, minim de vânzare. În situația în care o societate comercială la care statul sau o autoritate a

¹ Publicată în M. Of. nr. 381 din 29 decembrie 1997.

administrației publice locale este acționar este cotate la bursa de valori sau pe o altă piață organizată, Fondul Proprietății de Stat nu va întocmi, de regulă, raport de evaluare. În acest caz, prețul de ofertă va fi cel înregistrat în ultima zi de tranzacție la bursele de valori sau pe alte piețe organizate, naționale sau internaționale, anterior zilei în care se face vânzarea.

Aplicarea metodelor de privatizare *nu exclude posibilitatea conversiei datoriilor în acțiuni* sau reeșalonarea datoriilor cu acordul creditorilor, ori vânzarea acțiunilor pe piața de capital internațională prin bănci de investiții. De asemenea, aplicarea metodelor de privatizare nu exclude posibilitatea conversiei datoriei publice în acțiuni, în cazul în care statul a emis obligațiuni convertibile. În acest caz, la lansarea emisiunii de obligațiuni de stat convertibile se vor menționa în prospect tipul acțiunilor și emitentul, dobânda, condițiile de transmitere a acțiunilor contra plată de către Fondul Proprietății de Stat, precum și alte informații, după caz.

Vânzarea, prin oricare dintre metode obligă Fondul Proprietății de Stat să formuleze o ofertă irevocabilă, valabilă cel puțin 30 de zile, dar nu mai mult de 180 de zile de la data publicării ei. Ofertele de vânzare se prezintă la sediul central al Fondului Proprietății de Stat, la sucursalele sale teritoriale, la bursele de valori sau pe alte piețe organizate, interne sau internaționale, după caz.

Vânzarea va fi precedată, în toate situațiile, de întocmirea unui dosar de prezentare. În dosarul de prezentare se va ține seama de protecția unor mărci de fabrică, de comerț sau de serviciu înregistrate, cu recunoaștere națională sau internațională, după caz. Pentru societățile comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale deține nu mai mult de 10% din totalul acțiunilor, Fondul Proprietății de Stat nu va mai întocmi dosar de prezentare. Pentru societățile comerciale cotate la bursele de valori sau pe alte piețe organizate, interne sau internaționale, oferta se va întocmi pe bază de prospect, în conformitate cu normele și instrucțiunile Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare (articolul 14 al ordonanței).

 În jurisprudență¹ s-a statuat că reclamanta APAPS (AVAS) în calitate de acționar majoritar al societății privatizate trebuia să cunoască situația financiară reală a acesteia întrucât, în calitate de vânzător, răspunde pentru evicțiune, conform art. 1337 C. civ., astfel că societatea cumpărătoare a acțiunilor a chemat în judecată pe vânzător, în baza contractului de vânzare-cumpărare încheiat ulterior privatizării, iar reclamanta vânzătoare a formulat acțiunea în regres împotriva societății privatizate, susținând că despăgubirile la care a fost obligată sunt din culpa acesteia. Dar, având în vedere că acțiunea în regres s-a întemeiat pe clauzele contractului de privatizare, pe informațiile primite de la societatea privatizată, pe propria răspundere a managerului acestuia, fără o verificare a situației prezentată de acesta, este exclusă culpa societății implicată în privatizare.

Instanțele au reținut că nu s-a dovedit culpa părții în săvârșirea faptei care să-i atragă răspunderea conform art. 998-999 C. civ., iar pe de altă parte, reclamanta, în calitate de vânzător al acțiunilor și-a însușit declarația conducerii societății, fără să verifice situația prezentată de aceasta.

În speță, Curtea de Apel a arătat că reclamanta-recurentă deținea 55% din acțiunile societății privatizate și trebuia să cunoască situația financiară reală a societății privatizate, iar în calitate de vânzător răspunde pentru evicțiune conform art. 1337 C. civ.

Acțiunea în regres a reclamantei s-a întemeiat pe clauzele contractului de privatizare, datele și informațiile despre societatea pârâtă fiind cuprinse în dosarul de prezentare, în baza documentației primite de fostul F.P.S. de la societatea privatizată, pe propria răspundere a managerului acesteia, ceea ce exclude culpa societății implicate în privatizare².

¹ ÎCCJ, s. com., dec. nr. 3896 din 23 iunie 2005; a se vedea S. Fusea, D. Ciuncan, *Privatizarea în România. Aspecte tehnice-consecințe juridice*, Ed. Universul Juridic, București, 2008.

² Critica recurenței nu poate fi primită deoarece privatizarea s-a făcut în baza H.G. nr. 55/1998 pentru aprobarea Normelor Metodologice privind privatizarea societăților comerciale și vânzarea de active, iar în conformitate cu art. 41 din acest act normativ, vânzătorul avea obligația de a elabora dosarul de prezentare pus la dispoziția ofertanților.

Obligația vânzătorului se coroborează cu obligațiile generale ale vânzătorului, așa cum sunt prevăzute în art. 970 și 1312 C. civ. așa încât, vânzătorul F.P.S. avea îndatorirea de a oferi cumpărătorului toate informațiile de care avea nevoie pentru a încheia contractul în cunoștință de cauză.

Ca atare, garanția de evicțiune nu se referă numai la pachetul de acțiuni înstrăinat, așa cum susține recurenta, ci și la eventualele daune pe care le-ar încerca cumpărătorul prin încălcarea clauzelor convenite.

Potrivit Legii nr. 297/2004 privind piața de capital¹, oferta publică de valori mobiliare înseamnă comunicarea adresată unor persoane, făcută sub orice formă și prin orice mijloace, care prezintă informații suficiente despre termenii ofertei și despre valorile mobiliare oferite, astfel încât să permită investitorului să adopte o decizie cu privire la vânzarea, cumpărarea sau subscrierea respectivelor valori mobiliare. Această definiție se va aplica, de asemenea, și în situația plasamentului de valori mobiliare prin intermediari financiari.

1.1. Majorarea capitalului social prin aport de capital

Legea nr. 137/2002 conține la art. 4 lit. b) o modalitate inovatoare pentru realizarea procesului de privatizare, respectiv diminuarea participațiilor statului la societățile comerciale prin aport de capital privat.

În anul 2003, art. 4 din Legea nr. 137/2002 a fost completat² prin introducerea lit. b¹) potrivit căreia este posibilă această procedură și la societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului.

Trecând peste imperfecțiunile de tehnică legislativă prin care s-a realizat această completare a dispozițiilor Legii nr. 137/2002 (printr-o ordonanță simplă a Guvernului), semnalăm posibilitatea creată de executiv pentru majorarea capitalului social al societăților comerciale în care statul român are participații cu capital public aparținând altor state, fără ca în acest proces să fie creat cadrul concurențial firesc.

În punerea în practică a metodei, capitalul social al unei societăți pe acțiuni se poate mări prin emisiunea de acțiuni noi sau prin majorarea valorii nominale a acțiunilor existente în schimbul unor noi aporturi în numerar și/sau natură.

Acțiunile noi emise pot fi liberate prin compensarea unor creanțe lichide și exigibile asupra societății cu acțiuni ale acesteia.

Din prevederile art. 215 al Legii nr. 31/1990 reținem că majorarea capitalului social poate fi realizată prin aporturi în natură, în condițiile în care adunarea generală a hotărât aceasta și a propus judecătorului-sindic numirea unuia sau mai multor experți pentru evaluarea acestora, însă aporturile în creanțe nu sunt admise.

Legiuitorul a prevăzut totuși o posibilitate de mărire a capitalului social prin compensarea creanțelor deținute de terți asupra societății cu acțiuni ale acesteia. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 210 alin. (2) din Legea nr. 31/1990, republicată, acțiunile noi sunt liberate prin încorporarea rezervelor, cu excepția rezervelor legale, precum și a beneficiilor sau a primelor de emisiune, ori prin compensarea unor creanțe lichide și exigibile asupra societății cu acțiuni ale acesteia.

¹ Publicată în M. Of. nr. 571 din 29 iunie 2004, modificată prin Legea nr. 208/2005, O.G. nr. 41/2005 și prin Legea nr. 97/2006.

² Prin O.G. nr. 55/2003, privind unele măsuri pentru derularea procesului de privatizare a Societății Naționale a Petrolului „Petrom” SA București, precum și pentru modificarea și completarea cadrului legal în domeniul privatizării pentru societățile comerciale aflate în portofoliul Ministerului Economiei și Comerțului, publicată în M. Of. nr. 605 din 26 august 2003.

În alte convenite, sumele de bani convenite creditorilor în baza creanțelor lichide și exigibile pe care le au față de societate pot servi la achitarea acțiunilor noi ale societății. În schimbul creanțelor față de societate, creditorii primesc acțiuni ale societății¹.

Textul de lege instituie emiterea de către societatea comercială a unor acțiuni noi care pot fi liberate prin compensarea unor creanțe lichide și exigibile deținute de terți, modalitate care aplicabilă societăților cu capital de stat conduce la o veritabilă privatizare.

Prevederile legale au fost utilizate de către unii membri ai conducerilor executive ale societăților ce aveau statul drept acționar în scopul consolidării controlului asupra titlurilor de valoare și implicit asupra activului patrimonial.

Folosirea unor firme interpușe, acceptate fraudulos drept furnizor de bunuri ce urmau a fi aprovizionate de societățile în care statul deținea participații, a reprezentat numai unul dintre mecanismele prin care persoanele interesate au reușit să-și apropie părți importante ale patrimoniului național. Astfel, prin crearea unui mecanism fictiv de îndatorare a întreprinderilor de stat, firma interpusă era ulterior îndreptățită să propună stingerea datoriei prin acțiuni la societățile cu capital de stat. Au fost vizate în principal unitățile de stat care deși aveau o societate economico-financiară precară erau deținătoare ale unor terenuri și active deosebit de atractive pe piața liberă.

 Astfel, în cazul SC F. SERVICE E. SA B., societate la care statul român deținea, în anul 2000, un procent de 50,5770% din capitalul social, o firmă privată a dobândit calitatea de acționar semnificativ, fără ca în tranzacție să fi fost plătită vreo sumă de bani.

Conducerea executivă a SC F. SERVICE E. SA B. a angajat societatea printr-o achiziție de 5,5 mld. lei, deși în prealabil nu a existat un program prin care să fie identificate sursele de finanțare a acestei cheltuieli. Suma reprezenta contravaloarea unei aprovizionări cu aparate de aer condiționat în condițiile în care contractul pentru furnizarea acestor produse era încheiat după trecerea sezonului calduros, în luna septembrie.

Potrivit clauzelor convenite, părțile au anticipat situația în care cumpărătorul nu își putea îndeplini obligațiile de plată, fapt pentru care, de comun acord urmau să se găsească alte modalități de stingere a creanțelor vânzătorului, fără pretinderea unor penalități de întârziere. Tot în contract se stipula faptul că vânzătorul, la cererea cumpărătorului, va păstra marfa în custodie pe bază de proces-verbal. Prin această operațiune s-au creat premisele privatizării societății prin conversia datoriilor în acțiuni, operațiunea având avizul funcționarilor din cadrul entităților cu rol în administrarea patrimoniului de stat².

Ordonanța de urgență nr. 117/2006 privind *procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat*, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1042 din 28 decembrie 2006, modificată prin Legea nr. 137/2007 are ca scop reglementarea procedurilor naționale în materia ajutorului de stat, în vederea aplicării art. 87-89 din Tratatul de instituire a Comunității Europene și a legislației secundare adoptate în baza acestora³.

La adoptarea actului normativ s-au avut în vedere:

- interesul public major de continuare a acordării de ajutoare de stat și după data aderării la Uniunea Europeană, conform politicilor economice ale Guvernului;
- abrogarea Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat la data de 31 decembrie 2006, întrucât contravine Tratatului de instituire a Comunității Europene;

¹ S.D. Cărpenaru *Drept comercial român*, ed. a VI-a, revăzută și adăugită, Ed. Universul Juridic, București, 2007, p. 44 și urm.

² A se vedea S. Fusea, D. Ciuncan, *Privatizarea în România. Aspecte tehnice – consecințe juridice*, Ed. Universul Juridic, București, 2008, p. 144.

³ Prevederile ordonanței nu se aplică ajutorului de stat pentru agricultură și piscicultură, acordat în conformitate cu dispozițiile art. 32 din Tratatul de instituire a Comunității Europene.

– faptul că se transferă competențele de autorizare a ajutoarelor de stat de la Consiliul Concurenței la Comisia Europeană, iar legislația comunitară în domeniul ajutorului de stat va fi direct aplicabilă în România, ceea ce conferă caracterul excepțional al acestei ordonanțe de urgență, precum și urgența intrării în vigoare la data aderării a procedurilor naționale în domeniul ajutorului de stat, pentru a îndeplini obligațiile de stat membru al Uniunii Europene, care încep să fie exigibile la două luni de la această dată, prin transmiterea primului raport privind îndeplinirea condițiilor stabilite pentru ajutoarele de stat din zonele libere și zonele defavorizate, care beneficiază de perioade de tranziție.

În ordonanța de urgență, termenii specifici domeniului ajutorului de stat sunt utilizați în înțelesul Regulamentului Consiliului (CE) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 83 din 27 martie 1999, cu modificările ulterioare, denumit în continuare Regulamentul CE 659/1999, al Regulamentului Comisiei (CE) nr. 794/2004 de punere în aplicare a Regulamentului Consiliului (CE) nr. 659/1999 de stabilire a normelor de aplicare a art. 93 din Tratatul de instituire a Comunității Europene, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 140 din 30 aprilie 2004, cu modificările ulterioare, și al celorlalte reglementări comunitare în domeniu (art. 2)¹.

Schemele de ajutor *de minimis* se transmit spre informare Consiliului Concurenței, în termen de 15 zile de la data adoptării (art. 6).

Consiliul Concurenței îndeplinește rolul de autoritate de contact în raporturile dintre Comisia Europeană și autoritățile și instituțiile publice, inclusiv instituțiile publice implicate în procesul de privatizare, denumite în continuare autorități, alți furnizori de ajutor de stat și beneficiarii de ajutor de stat, implicați în procedurile din domeniul ajutorului de stat.

El acordă asistență de specialitate în domeniul ajutorului de stat autorităților, altor furnizori și beneficiarilor de ajutor de stat, pentru asigurarea îndeplinirii obligațiilor asumate de România în acest domeniu, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, inclusiv în cadrul procesului de elaborare a actelor normative sau administrative prin care se instituie măsuri de natura ajutorului de stat.

Notificările privind măsurile de ajutor de stat, denumite în continuare notificări, respectiv informările privind măsurile de ajutor de stat care intră în domeniul de aplicare a excepțiilor pe categorii de la obligația de notificare, denumite în continuare informări, se transmit Consiliului Concurenței, care emite un aviz privind conformitatea, corectitudinea și îndeplinirea obligațiilor prevăzute de legislația comunitară referitoare la întocmirea schemelor de ajutor de stat (art. 8²).

¹ Tratatul interzice, în principiu, *orice formă de ajutor de stat care are potențialul de a distorsiona concurența*. Ajutorul de stat trebuie definit ca fiind orice formă de transfer care distorsionează sau amenință să distorsioneze concurența prin favorizarea unor societăți sau producția anumitor bunuri, în măsura în care afectează comerțul.

O interzicere absolută a ajutorului de stat, ar fi de neconceput: în anumite cazuri, guvernele trebuie să fie apte să intervină sau să furnizeze finanțare pentru anumite activități economice. Pentru acest motiv, Tratatul prevede anumite excepții de la principiul conform căruia ajutorul de stat este interzis. Există câteva tipuri de excepții: ajutorul de stat care are un *caracter social* acordat consumatorilor în mod *individual*, cu condiția nediscriminării; ajutorul de stat care vizează repararea unui prejudiciu cauzat de evenimente excepționale, cum ar fi dezastrelor naturale; ajutorul acordat regiunilor subdezvoltate; ajutorul acordat în vederea promovării execuției unui proiect major de interes european sau în vederea *remedierii unei perturbări serioase a economiei unui Stat Membru*; ajutorul acordat în vederea facilitării dezvoltării unor anumite activități sau arii economice etc.

Apreciem că, în actualele condiții ale evoluției economice mondiale, la nivelul legislației europene, trebuie neapărat regândit cadrul normativ pentru a ajuta la recrearea unei situații adecvate.

² Alineatul (1) al art. 8 a fost modificat prin art. unic pct. 3 din Legea nr. 137/2007.